

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 66/2013-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. januára 2013 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. J. S., Z., zastúpeného A., s. r. o., v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Ing. M. N., vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj čl. 47 Charty základných práv Európskej únie v konaní vedenom Najvyšším súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. 3 Cdo 25/2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. J. S. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. januára 2013 doručená sťažnosť Ing. J. S., Z. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) v konaní vedenom Najvyšším súdom

Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) pod sp. zn. 3 Cdo 25/2012. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 7. januára 2013.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ 29. júla 2008 podal Okresnému súdu Rimavská Sobota (ďalej len „okresný súd“) žalobu o určenie vlastníckeho práva ku konkrétne označeným nehnuteľnostiam ležiacim v katastrálnom území P. v okrese R. Rozsudkom okresného súdu č. k. 16 C 83/2008-168 z 2. apríla 2009 bola žaloba v celom rozsahu zamietnutá. Rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) č. k. 16 Co 118/2011-357 z 12. mája 2011 bol rozsudok okresného súdu potvrdený. Krajský súd žiadnym spôsobom neprihliadol na skutočnosti uvádzané sťažovateľom, nezobral do úvahy ani to, že otázka reálnej delby sporného pozemku bola preukázaná v inom súdnom konaní, a zhodne s okresným súdom priznal právne účinky listu M. Š. z roku 1989, hoci na ňom bol podpis osoby, ktorá v čase vyhotovenia listu bola už mŕtva. Nezobral žiadnym spôsobom do úvahy skutočnosť, že M. Š. nikdy nebola legitímnou vlastníčkou, ale ani spoluvlastníčkou sporného pozemku, v dôsledku čoho jej list nemohol vyvolať objektívne pochybnosti o tom, komu pozemok patrí, a nemohol spôsobiť prerušenie dobromyseľnosti držby. Nevzal do úvahy ani iné rozhodnutie krajského súdu, v ktorom sa jednoznačne konštatovalo, že M. Š. nie je vlastníčkou ani spoluvlastníčkou. Na tieto dôkazy a tvrdenia neprihliadol a nijako to neodôvodnil. Práve takýmto postupom krajský súd jednoznačne odňal sťažovateľovi možnosť konať pred súdom, z čoho možno odvodzovať prípustnosť dovolania v zmysle § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku. Uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 25/2012 z 12. júla 2012 bolo dovolanie sťažovateľa odmietnuté ako neprípustné.

Sťažovateľ považuje uznesenie najvyššieho súdu za nezákonné a za priečiace sa označeným právam podľa ústavy, dohovoru a charty. Sťažovateľovi bola v skutočnosti postupom a rozhodnutím krajského súdu odňatá reálna a efektívna možnosť konať pred súdom, keďže krajský súd sa nevysporiadal s tvrdeniami sťažovateľa uvedenými v odvolaní a nezaujal k nim žiadne stanovisko, čím došlo k porušeniu jeho procesného práva.

Navyše došlo k porušeniu platného hmotného práva a porušeniu niekoľkých zásad fungovania právneho štátu. Ide predovšetkým o to, že všeobecné súdy priznali právne účinky právnemu úkonu vyhotovenému po smrti fyzickej osoby, o úkon ktorej malo ísť. Ďalej nerešpektovali iné (skoršie) rozhodnutie krajského súdu, v ktorom sa dospelo k opačnému záveru. Napokon vo viacerých skutkovo obdobných veciach došlo k priznaniu vlastníckeho práva vydržaním.

Sťažovateľ navrhuje vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označených článkov ústavy, dohovoru a charty v konaní vedenom najvyšším súdom pod sp. zn. 3 Cdo 25/2012 s tým, aby bolo uznesenie z 12. júla 2012 zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie. Požaduje tiež náhradu trov konania v sume 314,18 €.

II.

Z uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 25/2012 z 12. júla 2012 vyplýva, že ním bolo odmietnuté dovolanie sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 16 Co 118/2011 z 12. mája 2011. Podľa názoru najvyššieho súdu prípustnosť dovolania v tejto veci prichádzala do úvahy len na základe ustanovenia § 237 Občianskeho súdneho poriadku, pričom sťažovateľ prípustnosť dovolania odvodzoval z ustanovenia § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku. Z viacerých, a to aj publikovaných rozhodnutí najvyššieho súdu možno vyvodit', že „konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.) aj vtedy, ak odvolací súd svoj právny záver riadne neodôvodnil, takže jeho rozsudok zostal nepreskúmateľný“. Tento názor je plne opodstatnený aj v danej veci. Znamená to, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu zakladá len tzv. inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku, nie však procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku. Preto sama skutočnosť, že v konaní prípadne došlo k procesnej vade tejto povahy (nepreskúmateľnosť rozhodnutia), nemôže založiť prípustnosť dovolania, lebo nejde o vadu v zmysle § 237 Občianskeho súdneho poriadku. Okrem toho, ak súd niektorý dôkaz nevykoná, môže to viesť prípadne k nesprávnym skutkovým zisteniam a v konečnom dôsledku aj k vecne nesprávnemu rozhodnutiu, nie však k odňatiu možnosti konať pred

súdom. Nepatrí totiž k procesným právam účastníka, aby bol vykonaný každý ním navrhnutý dôkaz. Rozhodovanie o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané, patrí vždy výlučne súdu, a nie účastníkovi konania. Pokiaľ sťažovateľ vytýkal nesprávne právne posúdenie veci, táto okolnosť v danom prípade nezakladá prípustnosť dovolania.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažnosť treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie

ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Jadrom sťažnosti je tvrdenie, že dovolanie bolo prípustné, keďže postupom krajského súdu sa sťažovateľovi odňala možnosť konať pred súdom. Navyše, sťažovateľ vytýka aj nesprávne skutkové posudzovanie veci a nesprávne právne hodnotenie.

Podľa názoru ústavného súdu sú závery najvyššieho súdu dostatočné, veľmi podrobné a presvedčivé. V žiadnom prípade sa nejavia ako arbitrárne či zjavne neodôvodnené. Skutočnosť, že sťažovateľ má na vec odlišný názor, sama osebe nezakladá porušenie označených práv. Navyše treba poznamenať, že sťažovateľ veľmi podrobnú argumentáciu najvyššieho súdu odvolávajúcu sa na početné skoršie obdobné rozhodnutia (vrátane publikovaných) nijako konkrétne nenapáda, pretože iba vo všeobecnosti trvá na tom, že mu postupom súdu bola odňatá možnosť konať vo veci.

Napokon treba uviesť, že sťažovateľovi nič nebránilo v podanej sťažnosti označiť za účastníka konania aj krajský súd a požadovať preskúmanie jeho rozsudku v prípade, keby aj podľa názoru ústavného súdu dovolanie nebolo vo veci prípustné. Námietky sťažovateľa týkajúce sa dôveryhodnosti listu M. Š., neprihliadnutia na skoršie rozhodnutie krajského súdu týkajúceho sa rovnakej nehnuteľnosti a ignorovania obdobných judikovaných prípadov by potom bolo možné skúmať zo strany ústavného súdu.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. januára 2013